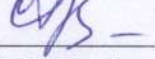

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри
проф. С.Л. Грабовська

Силабус з навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ
ВИЩОЇ ШКОЛИ»,
що викладається в межах ОПП «Психологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 053 «Психологія»

Львів 2021 р.

**Силабус курсу Педагогіка і психологія вищої школи
2021-2022 навчального року**

Назва курсу	Педагогіка і психологія вищої школи
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Коперніка 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 «Соціальні та поведінкові науки»; 053 Психологія
Викладачі курсу	Проць Оксана Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології
Контактна інформація викладачів	o_krupska@ukr.net oksana.prots@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Коперника 3 (кафедра психології); електронною поштою o_krupska@ukr.net
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/master/spetsialnist-psykhoholhiiia-053
Інформація про курс	Курс викладається впродовж 2 семестру студентам 1 року навчання, які здобувають ОКР «Магістр». Курс передбачає 32 аудиторних годин (16 год. лекцій, 16 год. семінарсько-практичних занять) та 58 годин самостійної роботи студентів. Формою підсумкового контролю знань студентів є залік.
Коротка анотація курсу	Курс «Педагогіка і психологія вищої школи» займається пошуком методів оптимізації навчального процесу з мінімальними затратами зусиль, ресурсів, вивченням особливості адаптації студентів до ВНЗ, взаємодії в системі викладач-студент. Психологія вищої школи розкриває саме психологічні особливості діяльності педагога, психологічні особливості засвоєння студентами нових знань та вмінь. Об'єкт педагогіки і психології вищої школи – викладачі та студенти. Предмет педагогіки і психології вищої школи – взаємодія викладачів та студентів, що реалізується у навчальному процесі.
Мета та цілі курсу	Мета курсу «Педагогіка і психологія вищої школи» забезпечити професійну компетентність студентів з основ діяльності викладача й студента, акцентуючи увагу саме на психологічному аспекті цієї діяльності. Вивчення дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» сприятиме підготовці студентів-магістрів до майбутньої педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі. Завдання: ознайомити студентів магістрів із основними психологічними аспектами діяльності викладача та взаємодії викладача й студента у навчальному процесі у ВНЗ.
Література для вивчення дисципліни	Основна: Базова 1. Булах І. С. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів: Навчально-методичний посібник / І.С. Булах, Л.В. Долинська. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2002. – 114 с. 2. Галузинский В.М. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні / Галузинский В. М., Євтух М. В.– К. : Інтел, 1995. – 168 с. 3. Гура О.І. Вступ до спеціальності «Педагогіка вищої школи» : Навчальний посібник / О.І. Гура. – Запоріжжя, 2005. 4. Дьяченко М. И. Психология высшей школы: Учебник для ВУЗов. – Мн. : Тесей, 2003. – 352 с. 5. Машенко Н.І. Основи педагогіки і психології вищої школи: Курс лекцій. – Кременчук, 2006. – 272 с. 6. Кудіна В.В. Психологія вищої школи: Курс лекцій / В.В. Кудіна, В.І., Юрченко. – К.: КСУ, 2004. – 176 с. 7. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник / А. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. 8. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи / О. Г. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко. – К. : НПУ, 2003. – 267 с. 9. Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие / Буланова-Топоркова М. В., Духавнева А. В., Столяренко Л. Д. и др. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2002. – 544 с. 10. Педагогика и психология высшей школы. / Отв. ред М.В.Буланова-Топоркина.– Ростов-на-Дону : Феникс, 2007. – 526 с. 11. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. / Л.Г. Подоляк,

	<p>В.І. Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 352 с.</p> <p>12. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи. Практикум : Навч. посібн. / Л.Г. Подоляк. – К. : Каравела, 2007. – 336 с</p> <p>13. Самоукина Н. В. Психология и педагогика профессиональной деятельности: Учебник / Н.В. Самоукина. – М. : Тандем, 1999. – 351 с.</p> <p>14. Семиченко В..А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібн. для студ. вищих пе. нав. Закл. / В..А. Семиченко. – К. : Вища школа, 2004. – 336 с.</p> <p>15. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005. – 240 с.</p> <p>16. Чернілевський Д.В. Педагогіка та психологія вищої школи: Навчальний посібник / Д.В. Чернілевський, М.І. Томчук. – Вінниця: Вінницький соціально-економічний ін-т унів. «Україна», 2006. – 402 с.</p> <p>17. Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Курс лекцій / В.І. Юрченко, В.В. Кудіна. – К: КСУ, 2004. – 176 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <p>1. Барнс Л. Б. Преподавание и метод конкретных ситуаций (конкретные ситуации и дополнительная литература) / Барнс Л. Б., Кристенсен К. Р., Хансен Э. Д. / Пер. с англ. – М. : Гардарики, 2000. – 501 с.</p> <p>2. Бойц Р. Поради викладачам початківцям: Практичний посібник / Р.Бойц. – К., 2005.</p> <p>3. Бурдейна Л. Діалогічне спілкування як необхідна умова формування моральної культури студентської молоді / Л. Бурдейна // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2004. – №4. – С. 38-46.</p> <p>4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С. Вітвицька – К. : Центр навчальної літератури, 2006.</p> <p>5. Головінський І.З. Педагогічна психологія: Навч. посібник для вищ. шк. / І.З. Головінський. – К. : Аконт, 2003. – 288 с.</p> <p>6. Загвязинский В.И., Атаханов Р. Методология и методы психолого-педагогических исследований: Уч. Пособие / В.И. Загвязинский, Р. Атаханов. – М. : Академия, 2001. – 208 с.</p> <p>7. Калюжный А.А. Психология формирования имиджа учителя. / А.А. Калюжный. – М. : Владос, 2004. – 222 с.</p> <p>8. Коваленюк Т.П. Психология профессионального образования: Уч.-практ. пос. / Т.П. Коваленюк. – М. : МГАУ, 2001. – 69 с.</p> <p>9. Крайг Г., Бокум Д. Психология развития / Грэйс Крайс, Дон Бокум. - СПб. : Питер, 2005. – 940 с.</p> <p>10. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. Навчальний посібник / Г..В. Ложкін, Н.І.Пов'якель. – К. : ВД «Професіонал», 2006. – 416 с.</p> <p>11. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / за ред. акад. Мороза О. Г. – К. : НПУ, 2000. – 337 с.</p> <p>12. Педагогика и психология высшей школы / Под ред. С.И. Самыгина. – Ростов-на-Дону, 1998. – 544 с.</p> <p>13. Перельгина Е. Б. Психология имиджа. Учебное пособие для студентов / Е. Б. Перельгина. – М.: Аспект-Пресс, 2002. – 224 с.</p> <p>14. Практическая психология для преподавателей / М. К.Тутушкина, В. Л. Васильев, С. А. Волков и др. – М. : Филин, 1997. – 328 с.</p> <p>15. Реан А. А., Коломинский Я. Л. Социальная педагогическая психология / А. А. Реан, Я.Л. Коломинский. – СПб. : Питер, 1999. – С.265-320.</p> <p>16. Смирнов С. Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учеб. пособие / С. Д. Смирнов. – М. : Издательский центр «Академия» 2001. – 304 с.</p> <p>17. Тищенко В. М. Викладач вищої школи: феномен професії: Монографія. / В.М.Тищенко. – Львів : Сполом, 2006.</p> <p>18. Якунин В.А. Педагогическая психология: Учеб. пособие / В.А. Якунин. – СПб., 2000. – 348 с.</p>
Тривалість курсу	90 год. (3 кредити)
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 години лекцій, 16 години семінарсько-практичних занять та 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : знати: основні завдання і функції «Педагогіка і психології вищої школи», основні поняття «Психології вищої школи», орієнтуватися психологічних аспектах засвоєння знань, в індивідуальних особливостях особистості, що впливають на ефективність навчання, бути

	<p>обізнаним з колом основних проблем, з якими стикаються студенти в процесі адаптації до ВНЗ і давати їм психологічну оцінку, розуміти психологічні особливості осіб студентського віку.</p> <p>вміти: вміти побудувати ефективну модель взаємодії викладач-студент; вміти налагоджувати спілкування з особами (студентами) різного типу темпераменту, різними здібностями, різними рисами характеру та мотивацією до навчання; вміти знаходити вихід з конфліктних ситуацій; вміти планувати реалізацію індивідуального підходу до студентів.</p>
Ключові слова	Викладачі, студенти, навчання, виховання, розвиток, адаптація, методи навчання, взаємодія.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарських та практичних занять, консультацій.
Теми	СХЕМА КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру за результатами поточної успішності.
Пререквізити	Курс «Педагогіка та психологія вищої школи» базується на знаннях, які студенти отримали з дисциплін: «Педагогіка», «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Психодіагностика», «Соціальна психологія».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, дискусія, рольова гра, робота в малих групах, дебати.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p><i>Відповідь на семінарі: 5 балів</i> за заняття максимально (сума 40 балів).</p> <p><i>Есе – 10 балів</i> максимально.</p> <p><i>Модуль 1 – 30 балів; Модуль 2 – 20 балів.</i></p> <p>Залік = сума отриманих в семестрі балів.</p>
Питання до заліку чи екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні завдання Педагогіки і психології вищої школи. 2. Проблематика Педагогіки та психології вищої школи. 3. Ключові категорії. 4. Навчання. Виховання. Розвиток: характеристика ключових категорій. 5. Адаптації до ВНЗ: суть проблеми. 6. Адаптація, адаптованість, адаптивність: співвідношення понять. 7. Як викладачі можуть сприяти/заважати адаптації студентів-першокурсників до ВНЗ? 8. Як студентська група може сприяти/заважати адаптації першокурсників до ВНЗ? 9. Які труднощі у навчанні можуть виникати у дорослих осіб? 10. Особливості засвоєння навчального матеріалу дорослими. 11. Особливості спілкування в юнацькому віці. 12. Емоційна й вольова сфера в юнацькому віці. 13. Особливості психічних процесів у юнацькому віці. 14. Мотиваційна сфера юнака/юнки. Навчальні мотиви. 15. Що можете порекомендувати першокурсникам, щоб допомогти їм засвоїти великі обсяги навчального матеріалу? 16. Психологічні особливості віку ранньої дорослості. Особливості психічних процесів у період ранньої дорослості. 17. Основні соціальні завдання віку ранньої дорослості. 18. Причини труднощів у навчанні студентів віку ранньої дорослості. 19. Особливості навчання студентів (слухачів) в «Університетах третього віку». 20. Поняття про темперамент і характер. 21. Основні теорії темпераменту. 22. Навчання студентів із різними типами темпераменту. 23. Як 3 основні компоненти спілкування реалізуються у навчальному процесі у ВНЗ? 24. Механізми міжособистісного сприймання. Наведіть приклади з досвіду навчання у ВНЗ. 25. Механізми міжособистісного сприймання. Наведіть приклади з досвіду навчання у ВНЗ. 26. Стили спілкування. Найефективніший стиль спілкування викладача, студента. 27. Комунікативні бар'єри у взаємодії викладач-студент. 28. Бар'єри педагогічного спілкування у навчальному процесі. 29. Конфлікти у навчальному процесі та способи їх розв'язання. 30. Позитивні прийоми спілкування. Типи студентів із якими важко взаємодіяти. Поради викладачу. 31. Типи груп. Етапи створення групи. 32. Групові ролі. Значення ролей в академічній групі. 33. Особливості методів навчання у вищій школі.

	34. Лекція: її підготовка й проведення. 35. Семінарські заняття: організація та проведення. 36. Самостійна робота студентів. 37. Оцінювання студентів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Тиж. / дата	Тема	Форма діяльності	Література (основна)	Завдання (самостійна робота) год.	Термін виконання
Семестр 1					
1-2	Педагогіка і психологія вищої школи як навчальна дисципліна	Лекція Семінар	1. Булах І. С. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів: Навчально-методичний посібник / І.С. Булах, Л.В. Долинська. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2002. – 114 с. 2. Галузинский В.М. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні / Галузинский В. М., Євтух М. В.– К. : Інтел, 1995. – 168 с.	Педагогіка та психологія вищої школи в історичному аспекті.	2 тижень
3-4 5-6	Студент – як основний суб'єкт навчального процесу ВНЗ. Адаптація до ВНЗ.	Лекція Семінар	1.Машенко Н.І. Основи педагогіки і психології вищої школи: Курс лекцій. – Кременчук, 2006. – 272 с. 2.Кудіна В.В. Психологія вищої школи: Курс лекцій / В.В. Кудіна, В.І., Юрченко. – К.: КСУ, 2004. – 176 с.	Основні труднощі навчання першокурсників що пов'язані із новими формами роботи у навчальному закладі.	6 тижень
7-8	Індивідуально-типологічні особливості студентів. Особливості викладання з урахуванням індивідуальних особливостей студентів.	Лекція Семінар	1.Булах І. С. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів: Навчально-методичний посібник / І.С. Булах, Л.В. Долинська. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2002. – 114 с. 2.Подольак Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. / Л.Г. Подольак, В.І. Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 352 с.	Складності сприймання навчального матеріалу. Університети «Третього віку».	8 тижень
9-10	Індивідуально-типологічні особливості студентів.	Лекція Семінар	1.Чернілевський Д.В. Педагогіка та психологія вищої школи: Навчальний посібник / Д.В. Чернілевський, М.І. Томчук. – Вінниця: Вінницький соціально-економічний ін-т унів. «Україна», 2006. – 402 с. 2.Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Курс лекцій / В.І. Юрченко, В.В. Кудіна. – К: КСУ, 2004. – 176 с.	Мотивація студента до навчання. Робота із студентами із різною мотивацією до навчання. Підготовка до семінарського заняття. Підготовка до модуля 1.	10 тижень
11-12	Спілкування у педагогічному процесі вищої школи.	Лекція Семінар	1.Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Курс лекцій / В.І. Юрченко, В.В. Кудіна. – К: КСУ, 2004. – 176 с.	Аналіз причин труднощів у спілкуванні між викладачами та студентами. Конфлікти у педагогічному процесі.	12 тижень
13-14	Психолого-педагогічна	Лекція	1.Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч.	Стили спілкування та їх ефективність у педагогічному	14 тижень

	майстерність викладача. Комунікативні вміння педагога.	Семінар	посібн. для студ. вищих пе. нав. Закл. / В..А. Семиченко. – К. : Вища школа, 2004. – 336 с. 2.Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І. Слепкань. – К. : Вища школа, 2005. – 240 с.	процесі. Написання есе.	
15-16	Психологія студентської групи.	Лекція Семінар	1.Чернілевський Д.В. Педагогіка та психологія вищої школи: Навчальний посібник / Д.В. Чернілевський, М.І. Томчук. – Вінниця: Вінницький соціально-економічний ін-т унів. «Україна», 2006. – 402 с. 2.Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Курс лекцій / В.І. Юрченко, В.В. Кудіна. – К: КСУ, 2004. – 176 с.	Групові ролі та навчальна успішність. Вплив групи на навчання студентів.	16 тиждень
17-18	Методи, форми й засоби навчання у вищій школі	Лекція Семінар	1.Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 352 с. 2.Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Курс лекцій / В.І. Юрченко, В.В. Кудіна. – К: КСУ, 2004. – 176 с.	Оформлення есе. Підготовка до модуля 2.	18 тиждень